

Tämä artikkeli on julkaistu UMN:n jäsenlehdessä Hakuruutu 2/2008.
Kirjoittaja: agilityohjaaja Noora Heino, Itä-Helsingin agilityharrastajien
koulutusohjaaja

Agilityä noutajille

Mitä on agility?

Agility on ihmisen ja koiran yhteistyöhön perustuva liikuntamuoto, joka sopii kaikenikäisille ihmisille ja melkein kaikenlaisille koirille. Nimitys ”agility” on peräisin englannin kielestä, ja se tarkoittaa ketteryyttä, notkeutta ja terävä-älyisyyttä. Agilityn perusideana on, että koira suorittaa ennaltamäärättyjä esteitä tietyssä järjestyksessä ihmisen ohjaamana ja käskyttämänä. Rata pyritään suorittamaan ilman virheitä ja mahdollisimman nopeasti. Agilityn tarkoitus on olla hauska liikunnallinen harrastus, joka parantaa koiran ja ohjaajan yhteistyötä ja suhdetta.

Agilityradalla on monenlaisia esteitä. Hyppyesteitä ovat aidat, muuri, rengas ja pituus. Tunneliesteitä ovat putki ja pussi. Kontaktiesteitä ovat keinu, A-este ja puomi. Muita esteitä ovat pöytä ja pujottelukepit. Agilityssä kilpaillaan kolmessa eri koko- ja tasoluokassa. Kokoluokat ovat mini, medi ja maxi. Tasoluokista helpoin on 1-luokka ja siitä vaativampi on 2-luokka ja viimeinen ja vaativin on 3-luokka.

Agilityn hyödyt

Usein agility helpottaa erilaisia käyttäytymisongelmia, sillä sen kautta koira joutuu tapaamaan muita koiria, ihmisiä, häiriöitä, meteliä ja näkemään erilaisia paikkoja. Aroista koirista tulee usein reippaampia, aktiiviset koirat saavat purettua kierroksiaan ja monet muutkin ongelmat helpottuvat. Usein agilityyn heijastuu myös kotona olevat ongelmat, joita ei välttämättä edes tiedosteta, tästä esimerkkinä johtajuus. Johtajuusongelmat voivat näkyä agilityssä monella tavalla ja kokenut kouluttaja huomaa ne nopeasti. Näin koiran omistaja saa harrastuksen kautta helpotusta jokapäiväiseen elämäänsä koiran kanssa. Ennen kaikkea agility on ihmisten ja koirien terveyttä ja psyykkistä hyvinvointia lisäävä harrastus.

Agilityn haittapuolena on se, että lajiin jää koukkuun ja sitä haluaa harrastaa enemmän ja enemmän, aina vaan useammin 😊

Kenelle agility sopii?

Agility sopii ihmisille, jotka ovat kiinnostuneita harrastamaan koiriensa kanssa ja osaavat motivoida ja palkata koiraansa. Agility ei ole liian vakavien ihmisten laji ja etenkin alkutaipaleilla tarvitaan pitkää pinnaa ja hyvää suhtautumiskykyä myös epäonnistumisiin. Koira voi olla melkein minkä rotuinen ja näköinen tahansa, myös x-rotuiset voivat harrastaa agilityä. Jätti- ja kääpiöroduilla, kuten Chihuahualla, voi olla vaikeuksia radalla kaikkien esteiden suorittamisessa. Myöskään ylipainoiset ja rakennevikaiset koirat eivät sovi agilityyn. Ylipaino on ainakin noutajilla usein nähtävä haitta ja mikäli sellaisen koiran kanssa haluaa harrastaa agilityä, on koiran ensimmäisenä laihduttava. Ylipaino rasittaa tuki- ja liikuntaelimistöä siinä määrin agilityssä, että se ei ole enää terveellistä.

Keskikokoisten ja isojen koirien tulee kasvaa kunnolla ennen agilityn aloittamista. Usein suositellaankin, että isommilla roduilla agility aloitetaan aikaisintaan koiran ollessa 1,5-2 vuotias. Koiran lonkat ja mahdollisesti myös kyynärpäät on hyvä tarkastuttaa ennen harrastuksen aloittamista. Agilityä voi hyvin harrastaa, vaikka koiralla olisi C-lonkat, sillä agility kehittää lonkkia tukevaa lihaksistoa. Jos lonkat ovat D:t tai huonommat ja koira on rakenteeltaan raskas, ei agility enää ole hyväksi.

Noutajat agilityssä

Agilityä harrastaa Suomessa monet tuhannet ihmiset ja koirat. Pelkästään kilpailevia koirakkoja oli vuonna 2007 melkein 3700 kpl. Harrastajia on paljon enemmän, tarkkoja lukuja ei tiedetä. Noutajia näkee kilpailuissa suhteellisen vähän, vaikka noutajarodut sopivat agilityyn luonteen ja rakenteen puolesta todella hyvin. Vuonna 2007 kilpailuissa starttasi 3 kiharakarvaistanoutajaa, 26 kultaistanoutajaa, 16 labradorinnoutajaa, 85 novascotiannoutajaa ja 35 sileäkarvaistanoutajaa. Kaiken kaikkiaan siis 165 noutajaa starttasi kilpailuissa vuonna 2007, tilastollisesti aika vähän verrattuna rekisteröintimääriin. Novascotiannoutajat ovat ehdottomasti suosituin agilityrotu noutajista, vaikka usein nämä pienet noutajat joutuvat kilpailemaan isoimpaan kokoluokkaan eli maxeihin.

Miten pääsee harrastamaan?

Agilityharrastus kannattaa aloittaa järjestetyillä ja ohjatuilla tunneilla. Näissä ryhmissä seurataan, ettei haavereita tai turhia virheitä pääse sattumaan. Erityisesti alkeet kannattaa opetella kuuliaisesti kokeneen koulutusohjaajan neuvomana. Kun virheelliset suoritustavat on kerran opittu, ei oikean mallin oppiminen ole välttämättä niin helppoa. Mikäli itse on aikaisemmin agilityä harrastanut, voi toki seuraaville koirilleen opettaa agilityn alkeet itsenäisestikin.

Eri puolilla Suomea on agilitykerhoja ja yhdistyksiä, jotka järjestävät alkeiskursseja uusille harrastajille. Kannattaa etsiä lähin koirakerho, joka järjestää agilityä ja kysellä sieltä alkeiskursseista. Myös erilaiset koirakoulut järjestävät maksullisia alkeis- ja jatkokursseja, mutta eivät usein pysty kuitenkaan takaamaan harrastamismahdollisuuksia pidemmällä tähtäimellä. Pk-seudulla harrastuspaikan löytäminen voi olla haasteellista, mutta seuroja on useita ja paikkoja kannattaa myös kysellä muualtakin kuin siitä ihan lähimmästä seurasta.

Agilityyn tähdittäessä ei koiran tarvitse alussa osata agilityä, mutta perustotelevaisuus on hyvä olla hallussa. On hyvä, jos koira osaa ottaa kontaktia ohjaajaan, pysyä paikalla käskystä ja tulla luokse kutsuttaessa. Sen suurempaa tottelevaisuusosaamista koiran ei tarvitse osata, sillä tokoseuraamisesta ei tässä vauhdikkaassa lajissa ole hyötyä. Agilityn harrastaminen ja opettelu on helppoa, mikäli koira tykkää nameista tai jos koiralla on viettiä eli se tykkää repiä ja leikkiä ohjaajan kanssa tai juosta pallon perässä. Joillekin koirille riittää palkaksi pelkkä iloinen ja kehuva omistaja tai se, että pääsee radalle tekemään lisää esteitä.

Lisää tietoa agilitystä ja sen tarkemmista säännöistä löydät Suomen agilityliiton kotisivuilta osoitteesta <http://www.agilityliitto.fi/index.html>

Noora Heino, Itä-Helsingin agilityharrastajien koulutusohjaaja ja lajin aktiivinen harrastaja vuodesta 2001.